2 རྒྱལ་ནང་གསར་འགྱུར། མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར། 2021ལོའི་ཟླ་6ཚེས་20

1997ལོའི་ཟླ་9ཚེས་12ནས་18ཉིན་བར་
པེ་ཅིང་དུ་འཚོགས་ཤིང་།ཚོགས་ཆེན་ལ་་་་་་་་་་་
དངོས་སུ་འཐུས་མི་2048ཕེབས་པ་དང་་་་་་་་་་་་
དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་འཐུས་མི་60
ཕེབས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཏང་ཡོན་ཁྲི་5800
ཡི་ཚབ་བྱས་ཡོད།ཅང་ཙེ་མིན་གྱིས《ཏེང་་་་་་་་་
ཞའོ་ཕིང་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་་་་་་་་་་་
རླབས་ཆེན་དར་ཆ་མཐོན་པོ་བསྒྲེངས་ནས་་་་་་་་
ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་་་་་་
ལུགས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་བྱ་གཞག་དུས་་་་
རབས་ཉེར་གཅིག་པར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་དགོས》ཞེས་པའི་སྙན་སྒྲོན་་་་་་་་་་་
གནང་བ་རེད།ཚོགས་ཆེན་ཐོག“ཏེང་ཞའོ་་་་་་་
ཕིང་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས”ཀྱི་ཐ་སྙད་་་་་
འདི་ཐོག་མར་སྤྱད་པ་དང་།སྤྱི་ཚོགས་རིང་་་་་་
ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་དུས་མཚམས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་་
རྩ་འཛིན་བཏོན་པ།དུས་རབས་ལས་བརྒལ་་་་་
བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་་་་་་་་
འཆར་འགོད་བྱས་པ་རེད།ཚོགས་ཆེན་ཐོག་་་་་
གྲོས་འཆམ་བྱུང་བའི《ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་་་་་
གི་སྒྲིག་ཡིག་དག་བཅོས་འཆར་ཟིན》ནང་ཏེང་་
ཞའོ་ཕིང་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཏང་གི་་་
མཛུབ་ཁྲིད་དགོངས་པར་གཏན་འཁེལ་བྱེད་་་་་་
རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད།

ཚོགས་ཆེན་ཐོག《སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་ཀྲུང་་་་་་
དབྱང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྙན་སྒྲོན་སྐོར་གྱི་་་་་
གྲོས་ཆོད》དང་། 《<ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་་་་
གི་སྒྲིག་ཡིག་དག་བཅོས་འཆར་ཟིན>སྐོར་གྱི་་་་་
གྲོས་ཆོད》《ཀྲུང་དབྱང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཞིབ་་་་་་་་་་་
བཤེར་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་དོན་སྙན་སྒྲོན་་
སྐོར་གྱི་གྲོས་ཆོད》བཅས་ལ་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བ་
རེད།ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཨུ་ཡོན་193དང་རྗེས་་་
སྣོན་ཨུ་ཡོན་151ལས་གྲུབ་པའི་ཀྲུང་དབྱང་ཨུ་་
ཡོན་ལྷན་ཁང་བདམས་པ་དང་།ཨུ་ཡོན་115
ལས་གྲུབ་པའི་ཀྲུང་དབྱང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཞིབ་་་་་་་་
བཤེར་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བདམས་པ་རེད།དེ་་་་
རྗེས་འཚོགས་པའི་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་་་
ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོར་་་་་་་་་
ཀྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་དང་དེའི་རྒྱུན་ལས་་་
ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བདམས་པ་དང་།ཅང་ཙེ་་་་་་་
མིན་ཀྲུང་དབྱང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་་་་་
ཧྲུའུ་ཅིར་བདམས་པ།ཅང་ཙེ་མིན་ཀྲུང་་་་་་་་་་་་
དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་་་་་་་
ཞིར་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ།ཡུས་ཅན་ཞིང་་་་་་་་་
ཀྲུང་དབྱང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཞིབ་བཤེར་ཨུ་ཡོན་་་་་་་་
ལྷན་ཁང་གི་ཧྲུའུ་ཅིར་བསྐོ་གཞག་བྱེད་པར་་་་་་་
ཆོག་མཆན་སྤྲད་པ་རེད།
（མུ་མཐུད་འགོད་རྒྱུ）

15ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་
ཐེངས་བཅོ་ལྔ་པའི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

★ ཀྲུང་གོ་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་མོལ་་་
ཚོགས་འདུ་སྐབས་དང་པོར།མའོ་ཙེ་ཏུང་་་་་
གིས“མིའི་རིགས་ཀྱི་མི་གྲངས་བསྡོམས་་་་་་་་་་་
འབོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཟིན་པའི་ཀྲུང་གོ་མི་་
དམངས་ད་ནས་བཟུང་ཡར་ལངས་པ་་་་་་་་་་་་་་

རེད”ཅེས་སྤོབས་སེམས་ཆེན་པོས་གསུངས་་་་
པ་རེད།
★ 1950ལོའི་ཟླ་དྲུག་པར།ཀྲུང་་་་་
དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས《ཀྲུང་ཧྭ་་་
མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཞིང་་་་་་་
སྒྱུར་བཀོད་བཅའ་ཁྲིམས》བཏོན་ནས་གསར་
དུ་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ཁུལ་གྱི་གྲོང་གསེབ་
ཏུ་ས་ཞིང་སྒྱུར་བཀོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་་་
རེད།
★ 1950ལོ་ནས་1953ལོའི་བར་་་་་
གྱི་ཨ་འགོག་ཁྲའོ་རོགས་དམག་འཁྲུག་ལ་་་་་་་་
ཁྱིམ་སྲུང་རྒྱལ་སྐྱོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་རླབས་ཆེན་་་་་་་
ཐོབ་ནས་ཀྲུང་གོ་གསར་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་་་་་་་་་་་་
དབང་གྲགས་ཆེས་ཆེར་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་རེད།
★ 1951ལོའི་ཟླ་ལྔ་པར།ཀྲུང་་་་་་་་
དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ས་་་་་
གནས་སྲིད་གཞུང་དང《བོད་ཞི་བས་་་་་་་་་་་་་་
བཅིངས་འགྲོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་གྱི་གྲོས་་་་་་
ཆོད》བཞག་ནས་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་་་་་་་་་་་
འགྲོལ་བཏང་བ་རེད།
ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་མི་རིགས་ཀྱི་་་་་་་་་་་
གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་གཞི་རྩའི་་་་་
སྲིད་ཇུས་ནི་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་་་་་་་
སྲིད་ཇུས་རེད།
★ 1951ལོ་དང་1952ལོར།རང་་
རྒྱལ་གྱིས་ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་་་་
མི་སྣའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱུ་ནོར་ལྐོག་ཟ་དང་།འཕྲོ་་་་་
བརླག་གཏོང་བ།དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་་་
བཅས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ཏེ“ངོ་

རྒོལ་གསུམ”གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་རེད།
★ 1952ལོའི་ཟླ་8ཚེས་8ཉིན།
ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ཨུ་ཡོན་་་་་
ལྷན་ཁང་གིས《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་་་་་་་
སྲིད་ཇུས་ལག་བསྟར་རྩ་གནད》ལ་ཆོག་་་་་་་་་་
མཆན་གནང་བ་ལས། རང་རྒྱལ་གྱིས་མི་་་་་་་་་
རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་སྲིད་ཇུས་ལག་་་་་་་་
བསྟར་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་མཚོན་ཡོད།
★ 1953ལོ་ནས་བཟུང་།རང་་་་་་་་་
རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་་
རྒྱས་གཏོང་བའི་ལོ་ལྔ་ཚན་དང་པོའི་འཆར་་་
འགོད་ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་ལས།
གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཞིང་འཆར་གཞི་ཡོད་པའི་སྤྱི་་་་་་་
ཚོགས་རིང་ལུགས་སྐྲུན་འགོ་ཚུགས་པ་མཚོན་
ཡོད།
★ 1954ལོའི་ཟླ་དགུ་པར།རྒྱལ་་་་་
ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོཌ་སྐབས་དང་་་་་་
པོའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོར་གྲོས་འཆམ་
བྱུང་བའི《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་་
ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས》ནང་མི་དམངས་འཐུས་མི་་
ཚོགས་ཆེན་ལམ་ལུགས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་་་་་་་
བའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུཌ་ལ་གཏན་འཁེལ་་་་་་་་་
བྱས་པ་རེད།
★ “ང་ཚོའི་བྱ་གཞག་ལ་འགོ་ཁྲིད་་་
བྱེད་མཁན་སྲོག་ཤིང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་་་་་་་་
ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་རེད”ཅེས་པའི་ཆོད་་་་་
གཏམ་འདི་ནི་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས《ཀྲུང་ཧྭ་མི་་་་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་་་་་
མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་དང་
པོའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོའི་འགོ་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་ཤིས་ཚིག》ཐོག་གསུངས་པ་རེད།
（མུ་མཐུད་འགོད་རྒྱུ）

《ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས》ཀྱི་ཤེས་བྱ།

ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན།

21ཝ་ཡའོ་པའོ་གྲོས་ཚོགས།
1935ལོའི་ཟླ་12པར་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་ཧྲའན་ཤིས་ཨན་ཏིང་རྫོང（ད་ཆའི་ཙེ་་་་ཀྲང）གི་ཝ་ཡའོ་པའོ་རུ་ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་པ་རེད།ཚོགས་འདུར་རི་་་་་་་་་འགོག་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་འཐབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐབས་ཇུས་གསར་པ་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་རེད།（མུ་མཐུད་འགོད་རྒྱུ）

ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱར་དྲན་བྱེད།

ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་བློ་ལ་བརྟན་པོར་ངེས། ——ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་100འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ།

ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རིམ་བྱུང་ངོ་སྤྲོད།

(ཡོང་ཁུངས།མི་དམངས་དྲ་བ—ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གསར་འགྱུར་དྲ་བ)

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་གློག་འཕྲིན་་་་་
འབྱོར་གསལ།དྲ་ཐོག་གི་གཏུག་བཤེར་བྱེད་སྒོར་སྐུལ་འདེད་
དང་དེ་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་ཆེད།ཚེས་17ཉིན་ཆེས་མཐོའི་མི་་་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས《མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་དྲ་ཐོག་་་་
གཏུག་བཤེར་སྒྲིག་སྲོལ》ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་ནང་དྲ་ཐོག་་་་
གི་གཏུག་བཤེར་སྒྲིག་སྲོལ་གྱི་མ་ལག་བསྐྲུན་ནས་གཏུག་བཤེར་
གྱི་ལམ་ལུགས་མུ་མཐུད་དུས་བསྟུན་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་འཁོད་ཡོད།
སྒྲིག་སྲོལ་ནང་།དྲ་ཐོག་གཏུག་བཤེར་གྱི་བྱེད་སྒོ་དང་དྲ་་
ཕྱིའི་གཏུག་བཤེར་གྱི་བྱེད་སྒོ་གཉིས་ཀར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནུས་
པ་གཅིག་མཚུངས་ལྡན་པ་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད།དྲ་ཐོག་་་་་་་་་་
གཏུག་བཤེར་ལ་སྤྱོད་འཐུས་ཀྱི་གྱོད་གཞི་རིགས་5ཡོད་པ་སྟེ།
དམངས་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་གཏུག་བཤེར་གྱི་གྱོད་གཞི་དང་།
ཉེས་དོན་མྱུར་གཅོད་ཀྱི་ལས་རིམ་གྱོད་གཞི་དང་ཉེས་པ་ཡང་་་་
དུ་གཏོང་བ་དང་དངོས་མིན་བཙོན་འགྲོལ་གྱི་གྱོད་གཞི།དེ་་་་་
བཞིན་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་གྱིས་རྐྱེན་པས་དྲ་ཕྱིར་འདྲི་་
གཅོད་བྱེད་མི་བདེ་བའི་ཉེས་དོན་གྱོད་གཞི།དམངས་དོན་གྱི་
དམིགས་བསལ་གོ་རིམ་དང་།ལྟ་སྐུལ་གོ་རིམ།མ་རྩ་སྟོངས་་་་
པའི་གོ་རིམ།གཏུག་བཤེར་མིན་པའི་ལག་བསྟར་ཞིབ་དཔྱད་་
གྱོད་གཞི།དམངས་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་ལག་བསྟར་གྱོད་་་་་་་
གཞི་དང་ཉེས་དོན་ཞོར་གཏོགས་ཀྱི་དམངས་དོན་གཏུག་་་་་་་་་་་
བཤེར་ལག་བསྟར་གྱོད་གཞི།དྲ་ཐོག་ཏུ་སྤྱོད་རྒྱུར་འཚམ་པའི་
བྱེད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲི་གཅོད་བྱེད་པའི་གྱོད་གཞི་་་་་་་་་་
གཞན་དག་བཅས་ཡིན།

སྒྲིག་སྲོལ་ནང་།དྲ་ཐོག་གཏུག་བཤེར་གྱི“ཁྲིམས་མཐུན་་
རང་མོས”དང“ཁེ་དབང་འགན་ལེན”སོགས་གཞི་རྩའི་རྩ་་་་་་་
དོན་ཆེན་པོ་ལྔ་ཁ་གསལ་བསྟན་པ་མ་ཟད།མི་དམངས་་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་ཁང་གིས་བཙན་ཤེད་དམ་ཡང་ན་ངོ་བོ་འགྱུར་བའི་་་་་་་་་
བཙན་ཐབས་དྲ་ཐོག་གཏུག་བཤེར་ལ་སྤྱོད་མི་ཆོག་པ་དང་།
དོ་བདག་གི་གཏུག་བཤེར་དབང་ཆ་ཁག་ལ་འགན་ལེན་གང་་་་་
ལེགས་བྱེད་པ།དྲན་སྐུལ་དང་།གསལ་བཤད།ཤེས་སུ་་་་་་་་་་
འཇུག་པ་བཅས་ཀྱི་འོས་འགན་ཇེ་ཆེར་བཏང་ནས་གཏུག་་་་་་་་་་
བཤེར་གྱི་ལྷུ་ཚིགས་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་དང་དོ་བདག་གི་གཏུག་་་་
བཤེར་ཁེ་དབང་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་བ་སོགས་གང་བྱུང་བྱེད་
མི་རུང་བའི་བླང་བྱ་ཁ་གསལ་བསྟན་ཡོད།
ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་འཛིན་སྒྱུར་་
བཅོས་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་ལིའུ་ཀྲེང་གིས།
གཏུག་བཤེར་དེ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི“གདོང་དང་གདོང་གཏུག་་་་་་་་་་་་
པ”ནས“བརྙན་ཤེལ་ལ་གཏུག་པའི་བར”འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བ་་་
དང་སྦྲགས། ཁྲིམས་འཛིན་གྱི“དངོས་སུ་བརྒྱུད་དགོས་་་་་་་་་་་་་
པའི”རྩ་དོན་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་སྲིད།དྲ་ཐོག་གཏུག་་་་་་་་་་
བཤེར་གྱི་རྩ་བའི་འགོ་འཛུགས་ས་དང་དོན་ལ་འབབ་ས་ནི་མི་་་
དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་དགོས་མཁོ་བསྐངས་་་
ནས་གཏུག་བཤེར་སྟབས་བདེ་གང་མང་ཡོང་བ་དང་།རྩོད་་་་་
གཞི་སེལ་བའི་མ་གནས་དམའ་རུ་གཏོང་བ།ཁྲིམས་འཛིན་་་་་་
གཞུང་དྲང་ལ་འགན་ལེན་བཅས་བྱས་ནས་དོ་བདག་གི་གཏུག་
བཤེར་ཁེ་དབང་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་བ་རིན་དོད་དུ་འཛིན་་་་་
རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་བྱེད་མི་རུང་བ་དང་།དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་་་་་་

སྒྲིག་སྲོལ་ནང་གློག་རྡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཆའི་ཕན་ནུས་དང་ཞིབ་་་་་་་་
དཔྱད་ཀྱི་སྒྲིག་སྲོལ་ཁ་གསལ་བཟོས་ཏེ་དྲ་ཐོག་གི་འདྲི་གཅོད་་་་
ལམ་སྲོལ་གྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་།ཚན་ཚན་་་་་་་་
ཕྲེང་འབྲེལ་གྱི་དཔང་ཡིག་ཉར་ཚགས་ཀྱི་ནུས་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་
གཏན་འཁེལ་ཁ་གསལ་བཟོས་ནས་དཔང་རྟགས་བདེན་མིན་་་
གྱི་ཞིབ་དཔྱད་ཚད་གཞི་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།དྲ་ཐོག་་་་
གི་ཁྲིམས་རའི་འདྲི་གཅོད་སྤྱད་འཐུས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བྱེད་་་་་་
སྟངས་ཁ་གསལ་བཟོས་ཏེ་དྲ་ཐོག་ཁྲིམས་རའི་འདྲི་གཅོད་་་་་་་་་་
བརྒྱུད་རིམ་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ།དུས་མཉམ་མིན་པའི་འདྲི་
གཅོད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཁ་གསལ་བཟོས་ཏེ་སྤྱོད་འཐུས་ཀྱི་ཁྱབ་་་་་་་་་
ཁོངས་དང་ཆ་རྐྱེན་ལ་ལུགས་མཐུན་ངང་ཚད་བཀག་ཁ་གསལ་
བཟོ་བ་བཅས་ཡིན་པ་བསྟན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཡོན་ཀྲང་གཞོན་པ་
ལི་ཧྲའོ་ཕིང་གིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན།ཏང་གི་་་་་་་་་་་་
ཚོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་འཚོགས་ཚུན།ཀྲུང་གོའི་ཁྲིམས་་་་་་་
ཁང་གི་དྲ་སྦྲེལ་ཁྲིམས་འཛིན་ལ་མུ་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་་་་་་་་་
ཡོད།2020ལོའི་ཟླ་1ཚེས་1ནས་2021ལོའི་ཟླ་5ཚེས་31
ཉིན་བར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཁྲིམས་ཁང་གིས་དྲ་ཐོག་ནས་འདུམ་་་་་
འགྲིག་བྱེད་ཐེངས་ཁྲི་651.3ཟིན་པ་དང་།དྲ་ཐོག་ཁྲིམས་ར་་
ཐེངས་ཁྲི་128.8འཚོགས་ཡོད།དྲ་ཐོག་གཏུག་བཤེར་གྱི་སྒྲིག་
སྲོལ་རིམ་བཞིན་འཐུས་ཚང་དང་གཏན་འཁེལ་བྱུང་ནས་དྲ་་་་་་
རྒྱའི་བར་སྟོང་གི་ཁྲིམས་འཛིན་བཅོས་སྐྱོང་ཆུ་ཚད་ཟམ་མི་་་་་་་་་
ཆད་པར་མཐོ་རུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།
(ཚེ་དབང་ལྷ་མོས་བསྒྱུར།པ་སངས་ཚེ་རིང་གིས་ཞུས)

རེས་གཟའ་མིག་དམར་གྱི་སློབ་ཚན་གྲོལ་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་་་
གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀ་ནི་ཀོང་ཤིས་ཀུའེ་ལིན་གྲོང་ཁྱེར་རུང་ཧུའུ་་་་
སློབ་ཆུང་གི་ཚོགས་པའི་བྱེད་སྒོའི་དུས་ཚོད་ཡིན་ཞིང་།
ཚོགས་པ་20ལྷག་ཙམ་གྱིས་ལཱ་ཏིང་ཞབས་བྲོ་དང་།ཐའེ་ཆོན་་
དྲག་རྩལ།རྐང་རྩེད་སྤོ་ལོ།ཝང་ཆིའུ་སྤོ་ལོ།ལན་ཆིའུ་སྤོ་ལོ།
གྲི་རྩེད་སོགས་བྱེད་སྒོ་གཅིག་སྡུད་ཐོག་སྤེལ་གྱི་ཡོད་ལ།སློབ་་་་
མ་ཚོས་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་ལྟར་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་་་་
བདམས་ནས་ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྡར་ལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ནི་རུང་ཧུའུ་སློབ་ཆུང་གིས་ལུས་རྩལ་དང་སློབ་གསོ་་་་་་་
མཉམ་འདྲེས་ལ་སྐུལ་འདེད་དང་སློབ་གྲྭའི་ལུས་རྩལ་ལས་དོན་
གསར་གཏོད་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།ཕྲུ་གུ་་་་
ཚོ་ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྡར་ལ་ཧུར་ཐག་ཞུགས་པ་བརྒྱུད་ལུས་་་་་་་་་
རྩལ་བྱེད་སྒོའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྲོ་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་།
གཟུཌ་གཞི་ཐང་དུ་གཏོང་བ།སྙིང་སྟོབས་འཕེལ་བ་བྱ་ཆེད་་་་་
རེད།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།སློབ་གྲྭའི་ནང་མིག་ཤེལ་རྒྱག་་་་་་་་་་
མཁན་ཇེ་མང་དུ་སོང་ཡོད་པས་བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་་་
གི་གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་དེ་དགེ་རྒན་དང་ཁྱིམ་བདག་ཚོའི་་་་་
སེམས་ནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།ཉེ་ཆར།སློབ་གསོ་་་་་་་་་
པུས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བྱིས་པ་དང་གཞོན་
ནུ་ལོ་ཆུང་གི་རྒྱང་གྲིབ་གནས་ཚུལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་འབྲས་་་་་
ལས་མངོན་པར།2020ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བྱིས་པ་དང་་་་་་་་་
གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་རྒྱང་གྲིབ་ནད་ཕོག་ཚད་དེ་ལོ་་་་་་་
གོང་མའི་50.2%ལས་ཅུང་འཕར་བ་དང་རྒྱང་གྲིབ་ཕོག་་་་་་་་་་
མཁན་ལོ་ན་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་དོན་མངོན་གསལ་དོད་་་་་
པོ་ཡོད་པ་རེད།མིག་ཤེལ་རྒྱག་མཁན་ཇེ་མང་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་་་
རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་སྟེ།རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་་་་་
རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འགུལ་སྐྱོད་དང་ལུས་རྩལ་སྦྱོང་་་་་་་་་་་
བརྡར་མི་འདང་བས་རེད་ཅེས་བརྗོད།
བྱིས་པ་ཚོས་དངོས་སུ་སྦྱོང་བརྡར་བྱས་ཏེ་མིག་ཤེལ་རྒྱག་་་
པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་དང་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད།རུང་ཧུའུ་

སློབ་ཆུང་གིས་ཚོགས་མི་ཡོངས་ཞུགས་པའི་ལུས་རྩལ་བྱེད་སྒོ་་་་་
སྣ་ཚོགས་སྤེལ་ཏེ་གཟའ་འཁོར་རེར་ལུས་རྩལ་སློབ་ཚན་བཞི་་་་་
འཚོག་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིགའཛིན་་་་
གྲྭ་ཕན་ཚུན་འགྲོ་རེས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་དེ་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་་་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་པའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་ལུས་རྩལ་ལ་བཅངས་
པའི་ཕྲུ་གུ་ཚོའི་དགའ་མོས་དང་དགའ་ཞེན་གྱི་སེམས་པ་གསོ་་་་
སྐྱོང་དང་།རྐང་རྩེད་སྤོ་ལོ་དང་གྲི་རྩེད་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་སྐྱིད་ཁང་་
དང་ཞབས་བྲོ་ལྟེ་གནས་སོགས་བཙུགས་ནས་ཕྲུ་གུ་ཚོར་ཆེད་་་་་
ལས་ཀྱི་མཛུབ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་ཕྲུ་གུ་ཚང་མ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་་་་་་་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱས་ཡོད།
ལོ་རིམ་དྲུག་པའི་སློབ་མ་ཡུས་པོ་དབྱང་ནི་ལུས་རྩལ་པ་་་་་་
ཞིག་ཡིན་ཞིང་།ཁོང་ཕིང་ཕང་སྤོ་ལོ་དང་མཆོང་རྒྱུག་འཕེན་་་་
གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད།ད་་་་་་་་
དུང་ལན་ཆིའུ་སྤོ་ལོའི་ཚོགས་པར་ཡང་ཞུགས་ཡོད།ཡུས་པོ་་་་་
དབྱང་གིས།“སློབ་ཁང་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་གློག་ཀླད་ལ་ལྟ་་་་་
དགོས་སྟབས་མིག་ཧ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་འདུགལུས་་་་་་་་
རྩལ་བྱེད་སྒོས་མིག་ལ་ངལ་གསོ་ཐེབས་སྲིད་པས་ཕན་ཐོགས་་་་་
ཡོད།རང་ཉིད་ཀྱི་བྲེལ་འཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ཞི་ལྷོད་དུ་་་་་་་་་
འོས་འཚམ་བཏང་ཚེ་གཞི་ནས་སློབ་སྦྱོང་དེ་བས་ལེགས་པ་་་་་་་་་
བྱེད་ཐུབ།སྤོ་ལོ་ལེན་པ་དང་།འཁྲིད་པ།སྒོ་ནང་བླུགས་པ་་་
སོགས་ལན་ཆིའུ་སྤོ་ལོ་དེ་གཞུ་ཐིག་མཛེས་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་་་
དྲ་བར་འཛུལ་སྐབས་སློབ་ཁང་ནང་གི་སུན་སྣང་དང་དཀའ་་་་་
ངལ་རེ་ཞིག་མེད་པར་གྱུར་སྲིད”ཅེས་བཤད།
ལུས་རྩལ་དགེ་རྒན་ཤེ་ཁུན་གྱིས“ལན་ཆིའུ་སྤོ་ལོའི་ཚོགས་
པ་ནི་སློབ་གྲྭའི་ནང་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚོགས་པའི་་་་
གྲས་ཤིག་རེད།སྤོ་ལོའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་་་་་་་་་་་་
སྐབས་མིག་གིས་སྤོ་ལོ་སྒུལ་སའི་ཕྱོགས་སུ་ཟམ་མི་ཆད་པར་ལྟ་་་
དགོས་པས་རྒྱང་གྲིབ་དང་ལྟར་སྣང་རྒྱང་གྲིབ་ཀྱི་མིག་ནད་་་་་་་་་
བཅོས་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཐོན་གྱི་ཡོད།‘ཆུ་ཚོད་བཞི་་
དང་ཕྱེད་ཀའི་སློབ་ཚན’ལ་ཁྱིམ་བདག་ཚོའི་དགའ་བསུ་ཆེན་་་
པོ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།དེས་སློབ་གྲྭ་གྲོལ་རྗེས་སློབ་མ་བསུ་མཁན་་་་་་་་

མེད་པའི་ཁྱིམ་བདག་གི་དཀའ་གནད་སེལ་བ་མ་ཟད་ལུས་་་་་་་་་
རྩལ་བྱེད་སྒོ་བརྒྱུད་སློབ་མའི་གཟུགས་པོ་ཐང་དུའང་གཏོང་་་་་་
ཐུབ”ཅེས་བཤད།
ལོ་ལྟར་གྱི་ཟླ་4པ་དང་9པ་ནི་རུང་ཧུའུ་སློབ་ཆུང་གི་ལུས་་
རྩལ་དུས་ཆེན་ཡིན་ཞིང་།ཟླ་4པར་སྤྲོ་སྣང་ལྡན་པའི་ཕ་མ་་་་་་་
དང་བུ་ཕྲུག་གི་ལུས་རྩལ་འགྲན་ཚོགས་དང་འཛིན་གྲྭའི་ལན་་་་་
ཆིའུ་སྤོ་ལོའི་མཉམ་འབྲེལ་འགྲན་བསྡུར་སྤེལ་བ་དང་།ཟླ་9
པར་མཆོང་རྒྱུག་འཕེན་གསུམ་གྱི་ལུས་རྩལ་འདུ་ཚོགས་དང་་་་་་
འཛིན་གྲྭའི་རྐང་རྩེད་སྤོ་ལོའི་མཉམ་འབྲེལ་འགྲན་བསྡུར་བྱས་་
ནས་སློབ་མ་ཚོས་ལུས་རྩལ་འགྲན་བསྡུར་ཁྲོད་མཛའ་གྲོགས་་་་་་
ཟབ་ཏུ་དང་གཟུགས་གཞི་ཐང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད།འདི་ལོའི་་་་་
སྤྲོ་སྣང་ལྡན་པའི་ཕ་མ་དང་བུ་ཕྲུག་གི་ལུས་རྩལ་འགྲན་ཚོགས་་་
ཐོག་སློབ་གྲྭས་ད་དུང་རྐང་རྩེད་སྤོ་ལོར་དགའ་པོ་ཡོད་མཁན་་་་
གྱི་པཱ་ལགས་ཁག་གཅིག་ཆེད་མངགས་གདན་དྲངས་ནས་་་་་་་་་་་
འགྲན་བསྡུར་ལ་ཞུགས་སུ་བཅུག་པས་ཁྱིམ་བདག་ཚོའི་གདེང་་
འཇོག་བཟང་པོ་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་ཐོབ་ཡོད།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་་་
གི་ཚོད་ལྟའི་ཁྲོད་རུང་ཧུའུ་སློབ་ཆུང་གི་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཚད་དང་་་
ཚད་གཞི་ལོན་ཚད་ལོ་རེ་བཞིན་འཕར་བའི་རྣམ་པ་མངོན་པ་་་་
དང་2020ལོར་ཚད་གཞི་ལོན་ཚད་98.7%ཟིན་པ་དང་ཕུལ་
དུ་བྱུང་ཚད་35.7%ཟིན་ཡོད་པ་རེད།
ཐང་ཅི་ཉིང་གིས“ལུས་རྩལ་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་་་་་་་་
སྤེལ་བ་བརྒྱུད་རྒྱང་གྲིབ་འགོག་བཅོས་ལ་སྐུལ་འདེད་ཀྱི་ནུས་་་་་
པ་བཟང་པོ་ཐོན་པ་མ་ཟད།ད་དུང་ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྡར་་་་་་་་
ཁྲོད་ནས་ཕྲུ་གུ་ཚོའི་སྤྲོ་སྣང་འཕེལ་བ་དང་ལུས་རྩལ་ལ་་་་་་་་་་་་་་
བཅངས་པའི་ཁོང་ཚོའི་དགའ་མོས་དང་དགའ་ཞེན་འཕེལ་་་་་་་
ཐུབ་ནས་སྦྱོང་བརྡར་མཐའ་འཁྱོངས་དང་རང་རྟོགས་ངང་་་་་་་
ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་པའི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་་་་་་་་་་་་་་
འཇགས་ཡོད”ཅེས་བཤད།
（པད་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྱུར།བདེ་སྐྱིད་དང་པད་ཆོས་ཀྱིས་་་་་་
ཞུས）

སློབ་ཆུང་འདིས་རྒྱང་གྲིབ་སྔོན་འགོག་བྱ་ཆེད“ལུས་རྩལ་གྱི་ཐབས་མཆོག”བཏོན་པ།
ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་གསར་འགོད་པ།ལུའུ་ཤན་ཐིང་དང་།ཁྲེན་དབྱི་ཧྥན།ལེ་ཅཱ་ཤིང་།

ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས།

《མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་དྲ་ཐོག་གཏུག་བཤེར་སྒྲིག་སྲོལ》ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ།

“ཀྲུང་གོའི་ནུབ་རྒྱུད་སོ་འཁོར་གྲོང་་་་་་་་་་
ཁྱེར”དུ་འབོད་པའི་ཆི་ཅང་ཆུས་ནི་ཁྲུང་ཆིང་་
གི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟོ་ལས་རྟེན་གཞི་རྙིང་པ་ཞིག་་་་
ཡིན་པ་རེད།ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་ཆུས་དེས་་་་
ཚོང་རྟགས་རྙིང་པའི་ཁེ་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་་་་་
རིག་ནུས་ཅན་གྱི་སྒྱུར་བཀོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་
པ་དང་ཆབས་ཅིགམཐོ་གསར་ལག་རྩལ་ཁེ་་་
ལས་སྐྱེད་སྲིང་ཧུར་ཐག་བྱས་པ་དང་ཐོན་ལས་
གྲུབ་ཆ་ལེགས་སྒྲིག་ལ་སྐུལ་འདེད་ཟམ་མི་ཆད་
པར་བཏང་བ་བརྒྱུད་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བཟོ་ལས་་་་་
རྟེན་གཞི་རྙིང་པ་རིག་ནུས་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་རྟེན་་་་
གཞི་གསར་པར་རིམ་སྤོར་སྒྱུར་བཀོད་བྱུང་་་་་་
ཡོད།མིག་སྔར་ཆི་ཅང་ཆུས་སུ་མཐོ་གསར་་་་་
ལག་རྩལ་ཁེ་ལས་98དང་།ཚན་རྩལ་རྣམ་་་་་་་
པའི་ཁེ་ལས་1320གྲོང་ཁྱེར་རིམ་པ་ཡན་གྱི་
ཞིབ་སྤེལ་སྒྲིག་གཞི་54བཅས་ཡོད་པ་རེད།
འདི་ནི་ཟླ་6ཚེས་17ཉིན་ཁྲུང་ཆིང་ཆི་་་་་་
ཅང་དུ་གནས་པའི་སའེ་ཡོན་བཟོ་ལས་ཐོན་་་་་
སྐྱེད་འཁོར་ཁང་དུ་ལག་རྩལ་པས་ཐོན་སྐྱེད་་་་་
སྒྲུབ་རིམ་གྱི་རང་འགུལ་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་ལག་་་་་
སྙོམས་སྒྲིག་ཚོད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པ།

ཁྲུང་ཆིང་ཆི་ཅང་གིས་རིག་ནུས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོ་ལས་རིམ་སྤོར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རོགས་བྱེད་པ།